

MIOMIR JAKŠIĆ¹

E-mail: miomir.jaksic@ekof.bg.ac.rs

STUDENTSKI PROTEST U JUGOSLAVIJI 1968. GODINE I USPON EKONOMSKOG NEOLIBERALIZMA²

STUDENTS' PROTEST IN YUGOSLAVIA IN 1968 AND RISE OF ECONOMIC NEOLIBERALISM

JEL KLASIFIKACIJA: B20, P20

APSTRAKT:

Na pedesetu godišnjicu studentskih protesta u svetu i u Jugoslaviji neki događaji nas podsećaju na važnost studentskih zahteva i tada postavljenih ciljeva, kao i na iskustva ekonomskog razvoja koja su usledila. Cilj ovog rada je da se predstavi ekonomski kontekst i ideje u vezi sa studentskim protestima 1968. godine u svetu i u Jugoslaviji, uz razmatranje njihovog uticaja na dalji razvoj i promene ekonomske teorije i prakse. U ovom radu precizirana su pitanja koja predstavljaju istraživački okvir koji se dalje razrađuju kroz osnovnu strukturu ovog rada, kao što su: razmatranje ciljeva studentskih demonstracija

---

1 Univerzitet u Beogradu, Ekonomski fakultet

2 Rad je predstavljen na naučnom skupu „Pravo na pobunu 68. kod nas i u svetu“, SANU, Beograd, 4. juni 2018. godine.

1968. u Jugoslaviji, uticaja njihovih zahteva i aktivnosti na dalje tokove i ekonomski razvoj SFRJ, kao i uticaj tih događaja na razvoj ekonomske misli i prakse u svetu i kod nas.

KLJUČNE REČI:**STUDENSKI PROTESTI 1968. GOD., EKONOMSKI NEOLIBERALIZAM****ABSTRACT:**

On the fifty anniversary of students' protests in the world and in Yugoslavia, some events remember us on the importance of students requests and goals, as well as on the experiences in economic development after that. The goal of this paper is to present economic context and ideas related to students protests in the world and in Yugoslavia in 1968, with analysis of their influence on further development and changes in economic theory and practice. In this paper, some questions are posted which represent the research framework and are further investigated through the main structure of the paper. These are: analysis of the goals of students' demonstrations in 1968 in Yugoslavia, the influence of their requests and activities on the further tendencies and economic development of Yugoslavia, as well as the influence of that events on the development of economic thought and practice in the world and in Yugoslavia.

KEYWORDS:**STUDENTS PROTEST IN 1968, ECONOMIC NEOLIBERALISM**

1. UVOD

Cilj ovog rada je da se predstavi ekonomski kontekst i ideje u vezi sa studentskim protestima 1968. godine u svetu i u Jugoslaviji, uz razmatranje njihovog uticaja na dalji razvoj i promene ekonomske teorije i prakse.

U osnovi tumačenja koje autor u ovom radu predstavlja i razrađuje je da je radikalna politička ekonomija, nastala 1960-ih godina na Zapadu kao kritika dominantne neoliberalne ekonomske teorije, poslužila kao okosnica za kritiku postojećeg stanja u ekonomiji i društvu koje su istaknute tokom studentskih protesta 1968. godine u Jugoslaviji. Analizom dokumenata i relevantnih materijala koji svedoče o tim događajima, zaključuje se da je ona je poslužila i kao osnova za ideje i predloge mera za prevazilaženje problema koje su u tom periodu isticane.

Imajući u vidu širinu i kompleksnost pitanja koja se danas vezuju za studentske događaje koji su zahvatili veliki broj zemalja, otvorene su mogućnosti za različite pristupe i tumačenja uz uvažavanje različitih dimenzija i aspekata: pravnih, političkih, ekonomskih, psiholoških, socioloških. Fenomen studentskih protesta 1968. godine razmatran je u međunarodnom kontekstu kao snažan zajednički pokret i poduhvat, a istovremeno je istaknuta i specifičnost konkretnih prilika i razlika koje se beleže u različitim sredinama i zemljama u kojima se odigrao.

U ovom radu precizirana su pitanja koja predstavljaju istraživački okvir koji se dalje razrađuju kroz osnovnu strukturu ovog rada. Ta pitanja obuhvataju razmatranje ciljeva studentskih demonstracija 1968. u Jugoslaviji, uticaja njihovih zahteva i aktivnosti na dalje tokove i ekonomski razvoj SFRJ, kao i uticaj tih događaja na razvoj ekonomske misli i prakse u svetu i u nas.

Posle Uvoda, rad je strukturiran po osnovnim istraživačkim pitanjima, tako da drugi deo razmatra ciljeve studentskih protesta 1968. u Jugoslaviji, treći deo se bavi uticajima na ekonomski razvoj u SFRJ, a četvrti deo sagledava širi kontekst i uticaj tih događanja na promene i razvoj ekonomske teorije i prakse u svetu i u nas. Poseban deo analizira karakteristike radikalne političke ekonomije u svetlu uspona Nove levice. Na kraju su Zaključak i Reference.

2. CILJEVI STUDENSKIH PROTESTA 1968. U JUGOSLAVIJI

Razmatranjem relevantnih dokumenata o studentskim aktivnostima iz tog vremena u SFR Jugoslaviji, zaključilo se da se analizi njihovih ciljeva može pristupiti na osnovu zahteva koje su postavljali i da se oni mogu svrstati u dve grupe: 1. ekonomski zahtevi u odnosu na stanje ekonomije i pravce ekonomskog razvoja zemlje, i 2. zahtevi koji se tiču položaja univerzitetskog obrazovanja i studenata.

U „Rezoluciji studentskih demonstracija” od 3. juna 1968. (Akcioni komitet, 1968, str. 62-63) istaknuti su sledeći zahtevi:

- „1) Smatramo da je osnovni problem pojava socijalne nejednakosti u nas. U vezi s tim zahtevamo:
- doslednu raspodelu prema radu,
  - energičnu akciju protiv bogaćenja na ne-socijalistički način,
  - zahtevamo da socijalna struktura studenata predstavlja odraz društvene strukture,
  - zahtevamo ukidanje svih privilegija kojih ima u našem društvu.
- 2) Veliki broj nezaposlenih
- 3) Postojanje jakih birokratskih snaga u našem društvu zahteva:
- demokratizaciju svih društveno-političkih organizacija a posebno Saveza komunista,
  - demokratizaciju svih sredstava informisanja i formiranja javnog mnjenja,
  - slobodu zбора i demonstracija.
- 4) Studenti su posebno ogorčeni sa stanjem na našim univerzitetima.
- Stoga se zahteva:
- poboljšanje materijalnog položaja univerziteta,
  - ravnopravno učestvovanje studenata u svim forumima gde se rešavaju bitni problemi društva, a pre svega pitanja direktno ili indirektno vezana za studente,
  - osuđujemo pojavu klanova i monopola na pojedinim katedrama i zahtevamo oštru borbu protiv istih,
  - zahtevamo potpunu i demokratsku reizbornost celokupnog nastavnog osoblja,
  - zahtevamo slobodan upis studenata”.

Ekonomski ciljevi se mogu sagledati na osnovu studentskih zahteva koji su jasni i precizno formulisani u navedenim dokumentu pod rednim brojevima 1, 2 i 3, dok su njihovi zahtevi u odnosu na stanje na univerzitetu, navedeni u ad. 4, ukazivali na ciljeve unapređenja akademskog života i razvoj univerziteta. Navedeni zahtevi koje se odnose na smanjivanje socijalnih nejednakosti, demokratizaciju društva, poboljšanje položaja studenata, ako se uporede sa dokumentima o zahtevima studenata u različitim zemljama sveta u to vreme, potvrđuju da suštinske razlike u pogledu zahteva studenata u Jugoslaviji i u svetu nije bilo. Pored različitih povoda za studentske proteste (na Zapadu rat u Vijetnamu, u Jugoslaviji povratak na autentične socijalističke vrednosti) studenti su se, kada je reč o ekonomskim dimenzijama, u suštini borili protiv uspostavljenog (Zapad) ili nadolazećeg (Jugoslavija) kapitalizma. Ovaj zaključak je izveden na osnovu osnovnih kritika koje su upućene u odnosu na kapitalizam koji je bio 'leseferovski', sa neograničenom vlašću oligarhije i moćnih interesnih grupa.

3. EKONOMSKI ZAHTEVI STUDENTSKOG PROTESTA I DALJI TOKOVI EKONOMSKOG RAZVOJA SFRJ

Protivno očekivanjima da će radikalni studentski zahtevi dovesti do ispravljanja „devijacija”, uz očuvanje suštine političke participativne demokratije i ekonomskog radničkog samoupravljanja, to se nije dogodilo. U ekonomski sistem Jugoslavije uvodi se dohodni sistem samoupravnog sporazumevanja i društvenog dogovaranja koji nije jačao materijalnu osnovu na kojoj bi se mogli potpunije i kvalitetnije ispuniti postavljeni zahtevi studenata, već je bio osnova ekonomske i političke dezintegracije Jugoslavije.

Ovakav razvoj usledio uz ocenu da su se „studenti zalagali za socijalistički kurs razvitka i integralno samoupravljanje ... Studentski događaji su značili udarac za pristalice privredne reforme i robne razmene, idući naruku birokratiji da blokira - u ime eliminacije socijalnih razlika - zahteve za racionalizacijom proizvodnje i podsticanjem robne razmene.” (http://www.znaci.net/00001/138_93.pdf, str. 11.)

Globalno gledajući, zahtevi studenata se mogu staviti u kontekst tendencija da se zemlja razvija u pravcu kejnzijanske države blagostanja. U praksi se, međutim, pokazalo da strateški pravac razvoja društva postaje neoliberalni kapitalizam. Ova osnovna protivrečnost i svojevrсни paradoks postavljenih studentskih ciljeva i konkretnih rezultata koji su ostvareni i usledili, detaljnije se razmatra u svetlu razvoja dominantne ekonomske teorije u svetu sa odgovarajućim odrazima na ekonomski razvoj u Jugoslaviji.

4. ODNOS EKONOMSKIH ZAHTEVA STUDENATA I DOMINANTNE EKONOMSKE MISLI U SVETU I U NAS

Istorijski kontekst studentskih događaja 1968., kao odraz promena u širem kontekstu svetskih zbivanja i u svetlu velikih ekonomskih teorija, mogao bi se objasniti na sledeći način, primereno uslovima u SFRJ:

- dominantni ekonomski model samoupravnog socijalizma odgovarao je kejnzijanskoj teoriji države blagostanja, saglašavanja rada i (društvenog) kapitala, participaciji, socijalnoj pravdi;
- studentski zahtevi (opšti: ekonomsko-politički i už: položaj obrazovanja i studenata) odgovarali su nastajućoj radikalnoj političkoj ekonomiji;
- epilog je uspon neoliberalnog kapitalističkog ekonomskog modela utemeljenog na tržišnom fundamentalizmu i neoliberalizmu, u čijim osnovama je monetarizam.

U ovim okvirima se nalazi odgovor na pitanja utemeljenosti studentskih zahteva, njihove komunikacije sa onim što se događalo u svetu i što će 1990-ih uslediti u SFRJ.

Radikalna politička ekonomija bila je u osnovi studentskih ekonomskih i socijalnih zahteva. Osnovni ciljevi studenata u Jugoslaviji mogu se sažeti u nastojanje da se dugoročno i dosledno usavršava socijalističko samoupravljanje, na političkom planu kao participativna demokratija, a na ekonomskom kao kejnzijanska tržišna privreda (mešovita privreda - država i tržište).

Razvoj se nije odvijao u tom pravcu, događaji su išli u sasvim drugom, čak suprotnom, smeru. Pokrenute ekonomske reforme u Jugoslaviji su zaustavljene i naredne dve decenije, 1970-e i 1980-e godine, obeležio je ekonomski voluntarizam dohodnog ekonomskog modela. U uslovima nestanka SFRJ otvoren je put tržišnom fundamentalizmu utemeljenom na monetarizmu i društvenom i ekonomskom poretku neoliberalnog kapitalizma.

Protivno očekivanjima pokretača studentskog protesta 1968. u Jugoslaviji da će se unošenjem elemenata radikalne političke ekonomije u kejnzijanski model ispuniti njihovi

širi ekonomski i uži studentski zahtevi, preovladao je ekonomski neoliberalizam u čijem središtu je monetarizam. U tom pogledu, kada je reč o ekonomskim idejama koje su obeležile te događaje, nema razlike između onoga što se događalo na Zapadu i Jugoslaviji.

Studentske demonstracije u Jugoslaviji, po oceni J. B. Tita, nisu bile odraz onoga što se događalo u Francuskoj, Nemačkoj, Čehoslovačkoj, „To nije uticaj izvana ... Studentske demonstracije su odraz naših slabosti koje su se nagomilale i koje moramo otkloniti ...” (Sta su bile studentske demonstracije 1968. u Beogradu). Ova Titova ocena može se tumačiti u dve ravni kada je reč o vezi sa zbivanjima u drugim sredinama i zemljama. Prvo, ocena je tačna u delu u kome se odnosi na povod studentskih protesta uz konstataciju da ih nije pokrenuo spoljni neprijatelj Jugoslavije. Ovim su studenti oslobođeni anateme da su neprijatelji zemlje i njenog socijalističkog samoupravnog razvoja, a istaknuto je da se zalažu za unapređenje, a ne ukidanje samoupravnog socijalizma.

Drugo, ocena nije tačna kada se govori o uzrocima studentskog protesta. Studentski zahtevi u Jugoslaviji su bili upereni protiv nadolazećeg neoliberalnog tržišnog koncepta društva i privrede i u potpunosti su korespondirali sa zahtevima studenata u Evropi koji su se ticali položaja radnika i studenata u periodu istorijske tranzicije, napuštanja kejnzijanizma i prelaska na neoliberalni monetarizam.

Celovitu ocenu uzroka i povoda Studentskog protesta 1968. dao je akademik Mihajlo Marković: „Ponosan sam na '68 ... To je bio pošten, hrabar postupak - potez dobre nade za sve ljude u državi. Tražili smo demokratizaciju zemlje, ukidanje birokratskih prava, rešavanje problema nezaposlenosti, reformu Univerziteta. Bila je to prava studentska pobuna, na talasu istih pobuna u celom svetu, posebno u Parizu te '68, koje su paralisale Francusku, a Šarl de Gol čak razmišljao o ostavci. Celu nedelju trajala je studentska pobuna, a onda je, kako kaže Marković, Tito odlučio da se sve završi - lepo. Tito je iznenada izjavio da se slaže sa većinom studenata, da je zajedno sa studentima i da će, ako ne bude rezultata, dati ostavku - podsetio je Marković. Svi fakulteti su prekinuli štrajk, osim Filozofskog fakulteta.” (Popović, V., 2008)

Postoje i drugačija tumačenja „ekonomske filozofije” Studentskog protesta 1968. Ona naglašavaju različitost zahteva na Zapadu i SFRJ, utoliko što su studenti na Zapadu pružali otpor nastupajućem neoliberalnom konceptu društva i privrede, a u SFRJ davali podršku takvom konceptu. „Za razliku od Zapadne Europe, gde su mladi težili odmicanju od kapitalizma, njihovi kolege u Jugoslaviji su živjeli u drugačijem društvenom uređenju. Zato su njihovi zahtjevi zvučali drugačije, jer dok je na zapadu ljevičarska terminologija predstavljala oštar odmak od svakodnevne kulture, u Jugoslaviji je tu terminologiju koristila vladajuća oligarhija. Zato su zahtjevi studenata beogradskog, zagrebačkog, ljubljanskog, sarajevskog i ostalih sveučilišta zvučali vrlo slično programu vlasti.” (Grupa autora, 1968).

Ovih dana, kada se u svetu obeležava pedeseta godišnjica studentskih protesta, kao da se iznova na sceni pojavljuje ista ona filozofija koja ih je i tada pokrenula. U Francuskoj predsednik Makron predlaže zakone u oblasti obrazovanja koji ograničavaju pravo na obrazovanje za one imućne, pooštravajući režim studija nalik na merenje performansi u kompanijama u kojima se svakodnevno sužavaju prava radnika po neoliberalnom modelu društva i privrede. (Živančević, 2018)

5. RADIKALNA POLITIČKA EKONOMIJA I USPON NOVE LEVICE

Radikalna politička ekonomija se pojavljuje krajem 1960-ih godina u Sjedinjenim državama. Ona se protivi tada aktuelnom kapitalizmu, ali i teorijski dominantnoj matici - neoklasičnoj sintezi maršalijanske mikro i kejnzijanske makroanalize. Njen uspon treba pripisivati usponu levice s kraja 1960ih i krizi kapitalizma 1970-ih godina, stoga je ona bliska marksističkoj ekonomiji.

Radikalnu političku ekonomiju karakterišu sledeća osnovna obeležja:

- ekonomsko ponašanje ne može se analizirati pomoću obrazaca o univerzalnim svojstvima pojedinaca i modela optimizacije, već u datim istorijskim okvirima;
- najvažniji subjekti odlučivanja nisu pojedinci, domaćinstva ili firme, već klase;
- ekonomski procesi moraju se modelirati u skladu sa modelom marginalnih promena koji osnovnu strukturu ostavljaju nepromenjenom.

Odbacujući dominantne škole i pravce ekonomske misli na Zapadu, predstavnici radikalne političke ekonomije u prvi plan ističu istorijsku prolaznost kapitalističke epohe i neprekidnu, oštriju ili blažu klasnu borbu. Radikalna politička ekonomija svoja interesovanja usredsređuje na strukturu i dinamiku klasne borbe, uspon korporativizma i monopola, obeležja države blagostanja i fiskalnu krizu države, dominaciju svetskog kapitala, dužničku krizu i svetski kapitalistički sistem. Pridev "radikalno" podrazumeva odbacivanje, teorijsko i praktično, kapitalizma i povratak tradiciji klasičara i Karla Marksa. Radikalna politička ekonomija insistira na različitim filozofskim i ideološkim pozicijama i smatra da ekonomija mora biti vrednosno opredeljena; namesto bezvremene ravnoteže uspostavljene prema individualnim preferencijama, ova škola ističe neravnoteže kapitalizma kao istorijske epohe.

Na političkom planu prisutne su raznorodne radikalne orijentacije - anarhizam, reformizam, ekološki, feministički, etnički, socijal-demokratski i komunistički (trockizam, maoizam, evrokomunizam) pokreti. U osnovi je marksističko učenje o kapitalizmu kao istorijskoj formaciji prožetoj klasnom borbom rada i kapitala, ali su приметni uticaji kejnzijanizma (narastanje intervencionizma i uspon države blagostanja), neorikardijanizma (teorija vrednosti, relativnih cena, eksploatacije), institucionalizma (monopoli i korporacije, narastanje javnog sektora, budžetski deficiti, sukob interesnih grupa).

Radikali ukazuju na dva nedostatka Ortodoksije - maršalijanske mikroekonomije: prvo, naivna i netačna predstava o stvarnosti kapitalizma i drugo, isuviše suženi pristup ekonomskoj stvarnosti. Ortodoksija polazi od kapitalizma kao harmoničnog poretka koji uspostavlja punu zaposlenost svih faktora proizvodnje i tako angažuje sve raspoložive resurse (ekonomski domen), odnosno reprodukuje kao pluralističko društvo brojne raznovrsne subjekte (partije, sindikate, interesne grupe bilo da se radi o radnicima, poslodavcima, proizvođačima, potrošačima). Naspram ovog, radikalna politička ekonomija ukazuje na ekonomsku neracionalnost kapitalizma gde se opšte blagostanje žrtvuje za račun parcijalnih interesa i gde namesto usaglašavanja svih interesa dominiraju oni iza kojih stoje najmoćnije društvene grupe.

6. ZAKLJUČAK

Na pedesetu godišnjicu studentskih protesta u svetu i u Jugoslaviji neki događaji nas podsećaju na važnost studentskih zahteva i tada postavljenih ciljeva, kao i na iskustva ekonomskog razvoja koja su usledila. Konstatacije o neispunjenim i izneverenim očekivanjima studenata iz tog vremena ukazuju na određene aktuelne slabosti i probleme danas, a koji su tada prepoznati i naznačeni, ali ne i realizovani u praksi ekonomskog razvoja u Jugoslaviji.

Pre pet godina, 2013. godine, kod nas potpuno nezapaženo, studenti ekonomije na Londonskoj školi ekonomije, Sorboni i drugim uglednim univerzitetima, protestovali su protiv 'Samo jedne teorije, Dogmatske intelektualne posvećenosti, Intelektualne monokulture, Ortodoksije a ne različitosti'. Pridružili su im se profesori, koji su podržali studentski otpor jednoobraznim, univerzalno unificiranim, neoklasičnim ekonomskim kurikulumima i silabusima, nalik jaje jajetu, svuda u svetu.

Umesto različitosti, poput svojevremeno Radikalne političke ekonomije, jednoobrazna univerzalna matrica univerzitetskog ekonomskog obrazovanja počiva na sofisticiranom sistemu finansiranja obrazovanja i rangiranja naučnih časopisa koji osiguravaju napredovanje na akademskoj lestvici samo onima čiji radovi „favorizuju ortodoksiju, a ne intelektualnu različitost”.

Potpisnici pomenutog pisma zaključuju: „dogmatska intelektualna istrajnost u predstavljanju samo onih teorija utemeljenih na racionalnom izboru i radnicima sa neograničenim potrebama je u oštroj suprotnosti sa otvorenošću univerzitetske nastave društvenih nauka koje moraju da predstavljaju konkurentne paradigme. Studenti danas mogu diplomirati ekonomiju a da nisu izučavali teorije Kejnsova, Marksa ili Minskog, niti su išta čuli o Velikoj depresiji. Razumemo frustriranost studenata načinom na koji se ekonomija predaje na najvećem broju britanskih univerziteta. Postoji brojna skupina i drugih ekonomista, ali su oni, međutim, marginalizovani. To se direktno duguje intelektualnoj monokulturi, koju osnažuje sistem finansiranja državnih univerziteta na osnovama rangiranja časopisa koji su veoma pristrasni u prilog ortodoksije, a protiv intelektualne različitosti.”

Danas kada posle pedeset godina ocenjujemo studentske proteste u svetu i Jugoslaviji treba imati u vidu njihove ograničene domete i izneverena očekivanja, s jedne, i doprinose, s druge strane. Ograničeni dometi proističu iz karaktera pokreta koji je, kao i svaki revolucionarni pokret, ograničen onim što institucionalisti označavaju kao „zavisnost od putanje”. A ta putanja u svetu bila je istorijski preokret, napuštanje kejnzijanske države blagostanja i uspon neoliberalnog tržišnog modela društva i privrede, utemeljenog na monetarizmu. Sa zakašnjenjem od dvadeset godina taj model je postao dominantan u novonastalim državama sa prostora bivše SFRJ.

Istorijski dometi studentskog pokreta su kritički odnos prema takvom modelu društva i privrede koji nisu ni „kraj istorije” (Fukujama, 1992), niti „kraj ekonomije” (Hodžson, 1999) i koji podležu kritičkom mišljenju i potrebi da se izgradi društvo koje će se rukovoditi „principijelnom, a ne interesnom politikom” kako to definiše nobelovac Džejms Bjukenen (Bjukenen, 1998).

7. REFERENCE

Akcioni komitet demonstranata i zbor studenata u Studentskom gradu (1968), Praxis, jun-lipanj 1968, Dokumenti, 62-63, http://www.znaci.net/00001/138_93.pdf (pristupio 10.5.2018)

Buchanan, J., Congleton, R., (1998), Politics by principle not interest, Cambridge University Press, Kembridž.

Fukuyama, F., (1992), The end of history and the last man, Macmillan, Njujork.

Grupa autora, 1968, 1968. trideset godina kasnije, <https://www.stocitas.org/1968.htm>.

Hodgson, J. (1999), Economics and utopia: why the learning economy is not the end of history, Routledge, London.

<http://www.etrafika.net/drustvo/27320/sta-su-bile-studentske-demonstracije-1968-u-beogradu/>. (pristupio 15.5.2018)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/reportaze/aktuelno.293.html:216610-Belo-usijanje-crvenog-univerziteta>. (pristupio, 13.5.2018)

Inman, P. (2013) Academics back students in protests against economics teaching, Guardian, 18 Nov 2013. <https://www.theguardian.com/education/2013/nov/18/academics-back-student-protests-neoclassical-economics-teaching>

Jakšić, M., (2005) Razvoj ekonomske misli, Ekonomski fakultet, Beograd

---

Popović, V. (2008), Belo usijanje crvenog univerziteta, <http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.293.html:216610> (pristupio 5.5.2018).

Šta su bile studentske demonstracije 1968. u Beogradu?, <http://www.etrafika.net/drustvo/27320/sta-su-bile-studentske-demonstracije-1968-u-beogradu/>, (pristupio 10.5.2018)

Živančević, N. (2018) „Studentski usrtanak protiv Makronovog elitizma”, Politika, 28. april 2018.
